

Sygnatura wytycznych

Minister Rolnictwa
i Rozwoju Wsi

Wytyczne szczegółowe dotyczące przyznawania, wypłaty i zwrotu pomocy dla interwencji I.14.2 Kompleksowe doradztwo rolnicze moduł 1 Kompleksowe programy doradcze w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027

(projekt)

Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi

\$imię nazwisko

\$stanowisko

/podpisano elektronicznie/

Warszawa, \$data podpisu r.

Podstawa prawna

Wytyczne zostały wydane na podstawie art. 6 ust. 2 pkt 3 ustawy z dnia Wprowadź tekst o Planie Strategicznym dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027 (Dz. U. poz. Wprowadź tekst).

Spis treści

I	Słownik pojęć	4
II	Wykaz skrótów	6
III	Informacje ogólne	7
IV	Przyznawanie pomocy	7
IV.1.	Warunki podmiotowe.....	8
IV.2.	Warunki przedmiotowe	9
IV.3.	Szczególne zasady przyznawania pomocy	9
V.	Wypłata pomocy	11
V.1.	Warunki wypłaty pomocy.....	12
VI.	Zobowiązania beneficjenta	12
VII.	Warunki zwrotu pomocy	13

I Słownik pojęć

Pojęcia: „interwencja”¹, „operacja”², „rolnik”³ zostały zdefiniowane w rozporządzeniu 2021/2115.

beneficjent – podmiot, któremu przyznano pomoc na podstawie umowy;

metodyki doradzania - metodyki doradzania opracowane przez CDR, o których mowa w ustawie PS WPR;

młody rolnik – osoba, której przyznano pomoc w ramach interwencji I.11 „Premie dla młodych rolników”;

ostateczny odbiorca programów doradczych – rolnik, młody rolnik;

regulamin naboru wniosków – regulamin naboru wniosków o przyznanie pomocy, o którym mowa w ustawie PS WPR;

rozporządzenie 2021/2115 – rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/2115 z dnia 2 grudnia 2021 r. ustanawiające przepisy dotyczące wsparcia planów strategicznych sporządzanych przez państwa członkowskie w ramach wspólnej polityki rolnej (planów strategicznych WPR) i finansowanych z Europejskiego Funduszu Rolniczego Gwarancji (EFRG) i z Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) oraz uchylające rozporządzenia (UE) nr 1305/2013 i (UE) nr 1307/2013;

umowa – umowa o przyznaniu pomocy, o której mowa w ustawie PS WPR;

ustawa o FP – ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych;

ustawa o finansowaniu WPR – ustawa z dnia ..... o finansowaniu wspólnej polityki rolnej na lata 2023-2027;

ustawa o JDR – ustawa z dnia 22 października 2004 r. o jednostkach doradztwa rolniczego;

ustawa PS WPR – ustawa z dnia ..... o Planie Strategicznym dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027;

---

¹ Art. 3 pkt 3 rozporządzenia 2021/2115

² Art. 3 pkt 4 rozporządzenia 2021/2115

³ Art. 3 pkt 1 rozporządzenia 2021/2115

wytyczne dotyczące podziału środków – wytyczne dotyczące podziału środków EFRROW dostępnych w ramach niektórych interwencji Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027 na poszczególne województwa, obszary wsparcia lub moduły;

wytyczne podstawowe – wytyczne podstawowe dotyczące pomocy w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027;

wytyczne przeliczeniowe - wytyczne dotyczące ustalania wysokości kwoty środków EFRROW do przyznania pomocy w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027;

wytyczne szczegółowe – wytyczne szczegółowe dotyczące przyznawania, wypłaty i zwrotu pomocy dla interwencji I.14.2 Kompleksowe doradztwo rolnicze moduł 1 Kompleksowe programy doradcze w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027.

II Wykaz skrótów

ARiMR – Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa;

CDR – Centrum Doradztwa Rolniczego z siedzibą w Brwinowie;

EFRROW – Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich;

I.14.2 – kod interwencji „Kompleksowe doradztwo rolnicze” stosowany w PS WPR;

I.14.2.1 – kod modułu 1 interwencji I.14.2 – „Kompleksowe programy doradcze” stosowany w PS WPR;

MRiRW – Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi;

ODR – ośrodek doradztwa rolniczego;

PS WPR – Plan Strategiczny dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027;

WOPP – wniosek o przyznanie pomocy;

WOP – wniosek o płatność pośrednią lub końcową.

III Informacje ogólne

Wytyczne szczegółowe dotyczące przyznawania, wypłaty i warunków zwrotu pomocy dla interwencji I.14.2 Kompleksowe doradztwo rolnicze moduł 1 Kompleksowe programy doradcze w ramach PS WPR współfinansowanego z EFFROW uzupełniają Wytyczne podstawowe dotyczące pomocy w ramach PS WPR i określają właściwe dla modułu 1 interwencji I.14.2:

- o warunki przyznawania pomocy,
- o warunki realizacji operacji,
- o formę, w jakiej przyznawana jest pomoc, oraz wysokość pomocy udzielanej beneficjentowi,
- o warunki wypłaty pomocy,
- o zobowiązania beneficjenta,
- o warunki zwrotu pomocy.

Wsparcie w ramach niniejszej interwencji realizuje cel przekrojowy XCO, polegający na modernizacji sektora przez sprzyjanie dzieleniu się wiedzą, innowacji i cyfryzacji w rolnictwie i na obszarach wiejskich, a także zachęcanie do ich wykorzystywania⁴.

Wytyczne szczegółowe zostały wydane w celu przygotowania do realizacji zadań związanych z przyznawaniem, wypłatą i zwrotem pomocy, w szczególności do opracowania zaproszenia do złożenia wniosku o przyznanie pomocy, regulaminu naboru wniosków oraz procedur dotyczących przyznawania, wypłaty i zwrotu pomocy.

IV Przyznawanie pomocy

1. Pomoc przyznaje się:

- 1) ODR, działającemu na podstawie ustawy o JDR;
- 2) w celu zapewnienia przepływu wiedzy i informacji w zakresie rozwoju gospodarstw rolnych poprzez realizację kompleksowych programów doradczych, co przyczynia się do realizacji celu przekrojowego XCO, polegającego na modernizacji sektora przez sprzyjanie dzieleniu się wiedzą,

---

⁴ Cel przekrojowy określony w art. 6 ust. 2 rozporządzenia 2021/2115

innowacji i cyfryzacji w rolnictwie i na obszarach wiejskich, a także zachęcanie do ich wykorzystywania;

- 3) na realizację kompleksowych programów doradczych poprzez świadczenie usług doradczych z katalogu usług doradczych, określonego przez MRiRW;
  - 4) w wysokości nieprzekraczającej kwoty określonej w wytycznych dotyczących podziału środków, ustalonej zgodnie z wytycznymi przeliczeniowymi oraz z uwzględnieniem wysokości współfinansowania krajowego ze środków publicznych budżetu państwa, określonego w wytycznych przeliczeniowych.
2. Warunki przyznawania pomocy inne niż określone w niniejszych wytycznych zostały określone w wytycznych podstawowych.
  3. Nabór WOPP zostanie przeprowadzony raz na cały okres realizacji PS WPR.
  4. Podziału środków na poszczególne lata wdrażania PS WPR dla danego ODR dokonuje ARiMR z jednoczesnym uwzględnieniem warunku, że realizacja operacji następuje w 6 etapach. Podział środków odzwierciedla proporcję zastosowaną w PS WPR do określenia orientacyjnej rocznej alokacji finansowej dla I.14.2.1.
  5. Ocena merytoryczna WOPP jest przeprowadzana zgodnie z wariantem I opisanym w wytycznych podstawowych.

IV.1. Warunki podmiotowe

1. Pomoc jest przyznawana ODR, działającemu na podstawie ustawy o JDR, prowadzącemu działalność doradczą z zakresu doradztwa rolniczego na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, jeżeli:
  - 1) posiada doświadczenie w świadczeniu usług doradczych^{*};
  - 2) dysponuje odpowiednią liczbą doradców rolniczych, wpisanych na listę doradców prowadzoną przez CDR, umożliwiającą realizację usług doradczych objętych operacją;
  - 3) zapewni realizację kompleksowych programów doradczych przez bezstronnych doradców;
  - 4) dysponuje odpowiednimi warunkami technicznymi, pozwalającymi na wykonywanie zadań związanych ze świadczeniem usług doradczych objętych operacją;
  - 5) zapewni zachowanie poufności dokumentów pozyskiwanych w trakcie realizacji operacji od ostatecznych odbiorców programów doradczych.

* Obowiązek dokumentowania doświadczenia w prowadzeniu usług doradczych dla rolników nie dotyczy jednostek doradztwa rolniczego ze względu na fakt, że prowadzenie doradztwa rolniczego obejmującego działania w zakresie rolnictwa, rozwoju wsi, rynków rolnych oraz wiejskiego gospodarstwa domowego jest ich zadaniem ustawowym i działalność ta podlega nadzorowi MRiRW.

IV.2. Warunki przedmiotowe

1. Pomoc przyznaje się, jeżeli:
  - 1) ostatecznym odbiorcą operacji jest rolnik i młody rolnik;
  - 2) operacja będzie realizowana zgodnie z warunkami realizacji operacji określonymi w regulaminie naboru wniosków i umowie;
  - 3) realizowane będą usługi doradcze z katalogu, określonego przez MRiRW;
  - 4) usługi doradcze będą realizowane w oparciu o Metodyki doradzania, które będą przekazywane ARiMR przez MRiRW;
  - 5) usługi doradcze będą realizowane w ramach kompleksowego programu doradczego; kompleksowy program doradczy ma obejmować co najmniej 2 usługi oraz być realizowany przez co najmniej 1 rok;
  - 6) realizacja programów doradczych jest bezpłatna dla ostatecznych odbiorców programów doradczych.

IV.3. Szczególne zasady przyznawania pomocy

1. Pomoc jest przyznawana w formie kosztów jednostkowych za realizację poszczególnych usług doradczych, wskazanych w katalogu usług doradczych, określonym przez MRiRW, stanowiącym załącznik do umowy.
2. Pomoc jest przyznawana na operację realizowaną przez ODR, działający na podstawie ustawy o JDR, zgodnie z warunkami realizacji operacji określonymi przez MRiRW.
3. MRiRW przekazuje ARiMR informację dotyczącą warunków, o których mowa w pkt. 2.
4. Warunki te obejmują:
  - 1) katalog usług doradczych zawierający tematy usług doradczych wraz z wysokością kosztów jednostkowych za każdą z nich,
  - 2) zasięg terytorialny operacji;

3) informację o szczególnych wymaganiach dotyczących realizacji programów doradczych.

5. MRiRW przekazuje ARiMR metodyki doradzania. ARiMR przekazuje te metodyki beneficjentom I.14.2.1.

1. Katalog usług doradczych.

W ramach kompleksowych programów doradczych Beneficjenci realizują usługi doradcze określone przez MRiRW w katalogu usług doradczych. Katalog zawiera tytuły usług doradczych wraz z wysokością kosztów jednostkowych za każdą z nich.

Katalog usług doradczych jest przekazywany przez MRiRW ARiMR wraz z informacją dotyczącą warunków realizacji operacji i stanowi załącznik do umowy.

Katalog usług doradczych może ulegać zmianie w miarę potrzeb w zakresie:

- tematów usług doradczych poprzez ich dodawanie bądź usuwanie z katalogu;
- wysokości kosztów jednostkowych za poszczególne usługi.

MRiRW przekazuje ARiMR informację o wprowadzonych zmianach wraz ze wskazaniem terminu rozpoczęcia ich obowiązywania. Zmiana tego rodzaju nie wymaga zmiany umowy.

2. Metodyki doradzania.

Beneficjenci są zobowiązani do realizacji usług doradczych zgodnie z Metodykami doradzania.

Metodyki doradzania mogą ulegać zmianie. MRiRW przekazuje ARiMR informację o ich zmianach wraz ze wskazaniem terminu rozpoczęcia ich obowiązywania.

Zmiana metodyk doradzania nie wymaga zmiany umowy.

3. Przenoszenie środków pomiędzy beneficjentami.

Beneficjent ma możliwość przeniesienia na kolejny etap niewykorzystanych przez siebie środków w ramach przyznanej mu alokacji finansowej na realizację danego etapu:

- w wysokości nie wyższej niż 25% alokacji finansowej danego etapu w okresie 3 pierwszych lat realizacji operacji ,

- w wysokości nie wyższej niż 10% alokacji finansowej danego etapu w kolejnych latach realizacji operacji.

W takim przypadku przeniesione środki pomniejszają wysokość alokacji w danym etapie i powiększają alokację jaka przypada na kolejny etap.

Beneficjent ma możliwość wydatkowania środków finansowych w wysokości wyższej niż przyznana mu alokacja na dany etap.

W tym przypadku środki te pomniejszają alokację z kolejnego etapu.

Łączna wnioskowana kwota wskazana we WOP nie może przekroczyć kwoty przyznanej pomocy.

Przyznane środki finansowe mogą być przenoszone pomiędzy beneficjentami po dokonaniu zmiany wytycznej przeliczeniowej przez MRiRW we współpracy z ARiMR. Zmiany tego rodzaju wymagają zmiany umowy.

4. Wyprzedzające finansowanie.

W ramach I.14.2.1 przewiduje się możliwość ubiegania się o wyprzedzające finansowanie, o którym mowa w ustawie o finansowaniu WPR.

5. Zmiana WOPP.

Złożony WOPP może być zmieniany z inicjatywy ODR w zakresie dotyczącym załączanych dokumentów (np. poprzez dodanie nowego załącznika) oraz wnioskowania o wyprzedzające finansowanie. WOPP może być zmieniany przez ODR w okresie 7 dni po dniu zakończenia naboru WOPP.

IV.4. Tryb przyznawania pomocy

Termin składania WOPP nie może być krótszy niż 14 dni i dłuższy niż 45 dni.

V. Wypłata pomocy

1. Pomoc jest wypłacana beneficjentowi pomocy na podstawie WOP złożonego w terminie określonym w umowie, jeżeli beneficjent:

- 1) zrealizował operację lub jej etap zgodnie z warunkami określonymi w regulaminie naboru wniosków, umowie oraz w przepisach powszechnie obowiązujących;
- 2) zrealizował bądź realizuje zobowiązania określone w umowie;
- 3) udokumentował zrealizowanie operacji lub jej etapu;

4) jeżeli są spełnione warunki wypłaty pomocy.

V.1. Warunki wypłaty pomocy

1. Operacja realizowana jest w 6 etapach, kończących się złożeniem WOP.
2. Płatność będzie dokonywana w oparciu o wysokości kosztów jednostkowych za poszczególne usługi, wskazane w katalogu usług doradczych, określonym przez MRiRW.
3. Do WOP powinny zostać dołączone dokumenty potwierdzające realizację operacji lub jej etapu.
ARiMR może dokonać doboru próby dokumentów, które zobowiązany jest przedstawić beneficjent w celu potwierdzenia realizacji operacji lub jej etapu zgodnie z warunkami określonymi w regulaminie naboru wniosków, umowie oraz w przepisach powszechnie obowiązujących.
4. Cel operacji uznaje się za osiągnięty, jeżeli beneficjent prawidłowo zrealizował zakres rzeczowy operacji na poziomie odpowiadającym co najmniej 90% środków przyznanych na realizację operacji.
5. Operacja podlega ocenie przez ostatecznych odbiorców programów doradczych, zgodnie z zasadami określonymi w umowie.

VI. Zobowiązania beneficjenta

1. Beneficjent zobowiązuje się do spełnienia warunków określonych w przepisach powszechnie obowiązujących, regulaminie naboru wniosków oraz realizacji operacji zgodnie z postanowieniami umowy, a w szczególności do:
  - 1) zrealizowania operacji i złożenia WOP końcową w terminie określonym w regulaminie naboru wniosków;
  - 2) niefinansowania operacji z udziałem środków publicznych stanowiących środki pochodzące z budżetu Unii Europejskiej, z niepodlegających zwrotowi środków z pomocy udzielanej przez państwa członkowskie Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) lub stanowiących środki pochodzące z innych źródeł zagranicznych niepodlegające zwrotowi;
  - 3) osiągnięcia celu operacji w terminie określonym w umowie;
  - 4) realizacji usług doradczych zgodnie z metodykami doradzania, przekazanymi przez ARiMR;

- 5) zrealizowania operacji bez pobierania żadnych opłat od ostatecznych odbiorców programów doradczych;
  - 6) badania opinii ostatecznych odbiorców programów doradczych po zakończeniu realizacji programu doradczego, na temat:
    - a) jakości usług doradczych, z których korzystali,
    - b) doradców, którzy świadczyli te usługi- poprzez stosowanie anonimowych ankiet, wypełnianych przez ostatecznych odbiorców programów doradczych, według wzoru stanowiącego załącznik do umowy;
  - 7) niezwłocznego poinformowania ARiMR o prawomocnym orzeczeniu sądu o zakazie dostępu do środków publicznych, o których mowa w art. 5 ust. 3 pkt 4 ustawy o FP;
  - 8) zapewnienia, że katalog usług doradczych realizowanych w ramach kompleksowego programu doradczego będzie ustalany przez rolnika wspólnie z doradcą zgodnie z potrzebami gospodarstwa, spośród katalogu dostępnych usług doradczych.
2. W okresie realizacji operacji beneficjent jest zobowiązany do zachowania warunków przyznania pomocy.

VII. Warunki zwrotu pomocy

1. ARiMR żąda od beneficjenta zwrotu nienależnie lub nadmiernie pobranej kwoty pomocy w przypadku:
  - 1) ustalenia niezgodności realizacji operacji z przepisami powszechnie obowiązującymi, regulaminem naboru wniosków oraz umową;
  - 2) niezrealizowania lub nierealizowania zobowiązań określonych w umowie;
  - 3) nieudokumentowania zrealizowania operacji lub jej etapu;
  - 4) stwierdzenia finansowania operacji z udziałem środków publicznych stanowiących środki pochodzące z budżetu Unii Europejskiej, z niepodlegających zwrotowi środków z pomocy udzielanej przez państwa członkowskie Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) lub stanowiących środki pochodzące z innych źródeł zagranicznych niepodlegające zwrotowi;
  - 5) stwierdzenia braku realizacji operacji zgodnie z warunkami przyznania pomocy;

- 6) niezapewnienia, że katalog usług doradczych realizowanych w ramach kompleksowego programu doradczego będzie ustalany przez rolnika wspólnie z doradcą zgodnie z potrzebami gospodarstwa, spośród katalogu dostępnych usług doradczych;
  - 7) prowadzenia usług doradczych niezgodnie z metodykami doradzania lub warunkami realizacji operacji;
  - 8) niezapewnienia zrealizowania operacji bez pobierania żadnych opłat od ostatecznych odbiorców programów doradczych.
2. Sankcje zostaną określone w umowie.